

Hallintovaliokunta

Täydentävä asiantuntijalausunto hallintovaliokunnalle

Eduskunnan hallintovaliokunta on 26.3.2026 Poliisihallituksen asiantuntijaa kuultaessa pyytänyt Poliisihallitusta toimittamaan täydentävän kirjallisen asiantuntijalausunnon hallituksen esityksen HE 182/2025 vp eduskunnalle laiksi poliisilain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi käsittelyä varten alla olevista teemoista.

Tosiasiallisesta tarpeesta poiketa ehdotetun poliisilain 4 luvun 5 §:ssä säädetystä asteittaisesta toimivallasta kiiretilanteessa

Esitettyä tarvetta ei valiokuntakuulemisessa esitetystä alustavasta näkemyksestä poiketen ole. Tämä perustuu siihen, että pidättämiseen oikeutettu virkamies on aina tavoitettavissa. Pidättämiseen oikeutetun virkamiehen päätösvalta kiireellisen salassa pidettävän tiedon saamiseksi on poliisin johtamisjärjestelmän mukainen toimintatapa. Poliisin tiedonvaihtosäätely tai julkisuuslaki eivät estä kiireellisen tiedon pyytämistä tai saamista-kaan suullisesti, joten ongelmaa ei tältä osin pääse syntymään.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntarjoajan velvollisuudesta ilmoittaa oma-aloitteisesti esimerkiksi ammutun tai puukotetun henkilön saapumisesta palveluntarjoajan tiloihin

Ehdotonta velvoitetta ei näkemykseni mukaan ole olemassa.

Rikoslain 15 luvun 10 §:ssä säädetään törkeän rikoksen ilmoittamatta jättämisestä. Säännös omaa eräänlaisen velvoitteen, mutta se koskee ainoastaan hankkeilla, siis vielä estettävissä olevasta rikoksesta ilmoittamista.

Mikäli ammuttu tai puukotettu potilas kuolee, muodostuu palveluntarjoajalle velvollisuus kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain säännösten nojalla ilmoittaa kuolemasta poliisille. Tarkennukseksi; potilaan ollessa elossa, velvollisuutta tehdä ilmoitusta ei ole.

Lisäksi lastensuojelulain 25 §:n nojalla alle 18 -vuotiaaseen kohdistuneista vastaavista rikoksista on velvollisuus ilmoittaa poliisille.

Asiakastietolain 63 §:n nojalla voidaan arvioida oma-aloitteista ilmoittamista, mutta tässä tulee huomioida, että säännös koskee *sosiaalihuoltoa* eikä *terveydenhuoltoa*. Kysymyksenasettelun mukaista väkivaltaa kohdanneiden henkilöiden asiointipaikka on käytännössä katsoen aina terveydenhuollon alaisuuteen kuuluva sairaala.

Sisäisen turvallisuuden kannalta olisi parempi, jos tällainen kaikkinaisen velvollisuus olisi olemassa. Kysymys ei kuitenkaan ole tämän lainsäädännön alaisesta asiasta.

Visa Weckström, poliisilakimies

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 31.03.2026 klo 07:34. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Hallintovaliokunta

Tiedoksi

Poliisihallitus/Esikunta

Poliisihallitus

Vuorimiehentie 3, PL 1000, 02151 Espoo

kirjaamo.poliisihallitus@poliisi.fi

Puhelin +358 295 480 181, Faksi +358 295 411 780, poliisi.fi